

Forslag fra *Enhedslisten, De rød- Grønne*

Forslaget retter sig især mod MSB / MSO

Hvad vil vi gerne opnå? Hvorfor stilles forslaget?

Audiologopædisk stemmetræning er, for mange transkønnede, et værn mod både dårligt selvværd og diskrimination. Se bilag nederst med udtalelse fra LGBT+ huset

Transkønnede udsættes i dag for diskrimination, ofte af voldelig karakter. Diskriminationen er som udgangspunkt proportionel til hvor meget eller hvor lidt en transperson *passer*¹, det vil sige, hvor umiddelbart tydeligt det er for omverdenen at vedkommende er transkønnet.

Der er mange udtryksformer, der spiller ind i denne ligning, herunder stemmeleje, kropsholdning, artikulation, osv.

I samtlige af vores nabokommuner tilbyder man udredning og behandling for ovennævnte. Ligeledes har man i Århus, indtil august 2023, haft samme tilbud.

Det er i modstrid med vores vedtagne LGBT+ Handleplan, samt Sundhedsministeriets vejledning om udredning og behandling af transkønnede², ikke at tilbyde denne behandling. Derfor, og af hensyn til vores borgeres sundhed og sikkerhed, foreslår Enhedslisten at behandlingstilbuddet genoptages.

Eventuelle input til hvem, hvad, hvordan og hvor mange ressourcer

Enhedslisten foreslår at Århus Kommune genetablerer tilbuddet om gratis audiologopædisk udredning og behandling til transkønnede i Århus Kommune og at der afsættes beløb i budgettet til driften.

Tilbuddet er tidligere givet gennem Institut for Kommunikation og Handicap, som er underlagt Region Midtjylland, men finansieret af afdelingen for Voksne, Job og Handicap i MSB.

Ressourceforbruget er ukendt, men må kunne oplyses fra MSO

¹ Anglicisme fra ordet *passing* - dvs, at 'bestå'.

² Fra pkt. 2.4: "Der kan ved behov på relevant tidspunkt i forløbet foretages henvisning til audiologopæd med henblik på modificering af stemme- og talefunktion." - Dette er ikke muligt i Århus Kommune på nuværende tidspunkt, i den offentlige sektor.

<https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2014/10353>

Udtalelse vedr. stemmetræning

Transpersoner er en udsat gruppe inden for den bredere LGBT+-befolkning, der i undersøgelser af sundhed og trivsel optræder med bekymrende tal: For eksempel peger en kortlægning fra VIVE i 2022 på, at 20% af transpersoner er utilfredse med deres liv, halvdelen vurderer eget helbred som dårligt, og som gruppe oplever flere transpersoner en højere grad af ensomhed end cispersoner³. Samtidig viser forskningen at transition, eksempelvis gennem medicinsk og kirurgisk behandling samt andre fysiske og sociale tiltag som for eksempel stemmetræning, drastisk forbedrer transpersoners trivsel og mentale helbred⁴.

Stemmen er en vigtig del af en persons kønsudtryk og kan betyde meget for transpersoners oplevelse af at blive anerkendt som det køn, de er. Helt fra barnsben lærer vi at tale på forskellige måder, alt efter hvilket køn, vi har, og det kan være vaner, der er svære at ændre, hvis man som voksen ønsker at have et andet kønsudtryk, der måske stemmer mere overens med hvordan man føler sig. At opleve kønsuhbehag ved sin stemme kan lede transpersoner til at tale mindre og trække sig fra sociale sammenhænge, hvilket medvirker til dårligere trivsel.

Også den fysiske sundhed kan blive negativt påvirket. Mange transpersoner, der oplever kønsuhbehag omkring deres stemme, modulerer brugen af deres stemme på en måde, der på sigt kan være sundhedsmæssigt u hensigtsmæssigt: De fleste vil intuitivt stramme deres stemmelæber kontinuerligt for at få et højere eller lavere stemmeleje, hvilket kan lede til hæshed, træthed i stemmen og smerter i halsen. Gennem stemmetræning får transpersonen undervisning i hvilke teknikker, man kan bruge til at regulere stemmelejet og på anden vis lyde mere feminint/maskulint, uden at skade stemmelæberne. For særligt transkvinder, transfeminine og andre, der evt. undergår hormonbehandling med østrogen, kan stemmetræning være en essentiel del af deres transition, da østrogenbehandling generelt ikke påvirker stemmen. Her, samt for transpersoner, der af forskellige årsager ikke ønsker hormonbehandling, kan stemmetræning være den eneste mulighed for at opnå det ønskede kønsudtryk på en hensigtsmæssig måde. Men også transpersoner, der undergår hormonbehandling med testosteron, der sænker stemmelejet, kan drage nytte af stemmetræning, der kan hjælpe dem med at vænne sig til deres nye stemme.

Det er derfor LGBT+HUSETs opfattelse, at det er u hensigtsmæssigt i forhold til Aarhus Kommunes ambition om at forbedre trivslen blandt kommunens LGBT+-befolkning i henhold til LGBT+ Handleplanen. LGBT+HUSET støtter derfor op omkring forslaget om at genoptage behandlingstilbuddet.

25/1/2024

LGBT+HUSET
SUNDERE • STÆRKERE • SAMMEN

³ Greve, Østergaard, Andersen og Thomsen for VIVE, 2022, "Kortlægning af homo- og biseksuelles samt transpersoners levevilkår og samfundsdeltagelse".

⁴ What We Know Project, Cornell University, 2018, "What Does the Scholarly Research Say about the Effect of Gender Transition on Transgender Well-Being?"